

**ХРЫСЬЦІЯНСКАЕ АБ'ЕДНАНЬНЕ БЕЛАРУСКІХ РАБОТНІКАЎ
У В. БРЫТАНІІ**

АБ'ЕДНАНЬНЕ
МЕСЯЧНИК

**UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GT. BRITAIN
MONTHLY**

А В Е Д Н А Н Ъ Н Е

№1/79 ЛЕНДАН СТУДЗЕНЬ 1959 ГОД. ГОД ВІДАНЬНЯ 1290

СЪЛІВАГА НОВАГА 1959 ГОДА. ХАБР

ДАЕ СВАІМ СЯБРАМ, ЧИТАЧАМ I

СУПРЯЦОУНІКАМ Галоўная Управа ХАБР

ВАЛАНО 1958 ГОДУ

За некалькі дзён кончынца 1958 і пачнецца 1959 год. Чаму съвет прыняу якраз пачатак месяца студзеня пачаткам новага году - сказаць цяжка, бо ж гэта не адпавядае ані пачатку жыцьця у прыродзе, ані ніякай фазе у людзкім жыцьці. Такім было заусёды, а сеньняшні каляндар шмат разоў зьмянліўся нават у хрысьціянскім леталіку. Былі часы і краіны, дзе канец году прыпадаў на верасень, у іншых на сакавік; і гэта мела пад сабою зусім абгрунтаваныя лёгічныя падставы. У першым выпадку, калі канец году прыпадаў на верасень, гэта згаджалася із станам прыроды, калі пачынаецца перыяд інтэнсіўнага росту і прырода, як-бы часова засыпае, каб прабудзіцца аж у канцы сакавіка. Прауда, усе гэта адносіцца да нашага пауночнага пауклуба, бо ж у паўднёвым поры году дыямэтральна супроцьлежныя: калі нас пачынаецца восень, у пауднёвой Амэрыцы пачынаецца вясна, а калі у іх лета - у нас тады зіма. Магчыма, што такі парадак леталіку ёсьць пэуным кампрамісам паміж пауднёвымі і пауночнымі краінамі, але і у гэтым выпадку ён на зусім удалы.

Такі леталік вядзеца, як ведама ад эры Хрыста, дык магчыма, што гэта і паслужыла падставаю для таго, каб пачынаць год ад Народжаньня Хрыста. Нехрысьціянскія народы і

сёньня вядуць зусім іншы леталік, але, ім кіруюцца у сучасны мамэнт выключна толькі прадстаўнікі рэлігійнага культу, у грамадзкім-жа жыцьці на усім съвеце прыняты адзіны хрысьціянскі календар, паводле якога мы з хуткасцяй шмат тысячу міль на гадзіну збліжаемся да канца гэтага 1958 году, што вымагае падбіцця гадавога балансу.

Нажаль, сальдо на Новы 1959 год выпадае для усяго Заходняга Съвету ад'емным, Камуністычны-ж блёк, такім чынам, павінен-бы мець яго дадатнім, але, як пабачым ніжэй, і для яго так ня выпадае.

Пастаравеся цяпер аргрунтуваць гэта канкрэтнымі, усім ведамымі, фактамі.

Найхарактарнейшаю рыскаю ад'емнага сальдо для Заходняга Съвету зъяўляеца ягоная пасыунасьць, адсутнасьць ініцыятывы, якая праз увесь мінаючы год была выключна у руках камуністаў розных адценкаў на чале з Маскоўскім Крамлём.

За апошні год Маскве вельмі лёгка удалося стварыць для Заходняга Съвету, а у асаблівасці для Амерыкі і Англіі, закалоты у Сырыі, Лібане, Іраку, на востраве Кемой і Іорданіі, якія каштавалі Англіі і Амерыцы шмат соцень тысяч даляраў, не даючы у замен за гэта ніякае карысці ані для гэтых краінаў, ані Вяліка-Брытаніі з Амерыкай.

Яшчэ не прагучэла рэха гэтых закалотаў, калі Масква прыдумала іншы трік, якім ужо некалькі тыдняў занятыя дзяржаўныя палітыкі Заходняга Съвету, а канца якому яшчэ ня відаць. Шасцімкічны тэрмін, дадзены Крамлём тром вялікім дзяржавам, напэна будзе недастатковым, каб вырашыць проблему Бэрліна, а з ім і лёс усяе Нямеччыны.

Які бег выпадкаў будзе на гэтым адrezку, прадбачыць цяжка, аднак з пэунасьцяй можна сказаць, што, калі Захад ня зъменіць свае дасушеніе палітыкі да Масквы, дык гэта будзе яго чарговаяя капітуляцыя перад камуністамі. З даслешніх гутарак паміж адказнымі палітыкамі ды аўтарытэтнае прэсы розных краінаў відаць, што Захад мае паважныя разбежнасьці ў рэакцыі на новую правакацыю Масквы, і калі гэтая разбежнасьці ня будуть узгоднены, дык мэта бальшавікоў будзе асягнена, нават у тым выпадку, калі тут ня будзе ані пераможцаў, ані пераможаных.

Справа Бэрліну Масквою паднімаецца другі раз - першы раз пры Сталіне, другі раз - цяпер. І тут няма нічога дзіўнага, што Саветы выкарыстоўваюць тую безглувъдзіцу, да якое дапусціліся Заходнія дзяржавы яшчэ у 1945 годзе. Найбольш ёмны, няграматны наш селянін не згадзіўся-б узяць за дарма нейкі нават вялікі маёнтак з усім інвэнтаром, калі-б да яго ня было даезду. А вось, якраз, такую недарэчнасьць дапусціліся высока-асьвечаныя палітыкі магутных краінаў:

Амэрыкі, В.Брытаніі і Францыі, годзячыся затрымаць для сябе пэўныя зоны Бэрліну, ня маючы дарогі да іх з вольнага съвету. Рэзультатам гэтага была блёкада Бэрліна Сталінам, рэзультатам гэтага ёсьць сучасны ультыматум Хрущова.

З аднаго боку тут традыцыйнае ламаньне усякіх умоваў з боку масквы, а з другога боку аднак лёгічныя пасъледствы дапушчаныя вялікімі дзяржавамі кардынальной памылкі пры падпісаныні начдамскага договору.

Так, памылкі заусёды імсьцяцца і часам вельмі дорага каштуюць!

Гэтых, ведамых усім, фактаў хіба дастаткова, каб лёчыць сальдо на 1-га Студзеня 1959 году для Захаду ад'емным.

Ці аднак з гэтага лёгічна выплывае, што сальдо Камуністычнага Блёку - дадатніе? З першага пагляду выглядае так, бо ж маскве і камуністам "Маскоускага толку" залежыць якраз на tym, каб стварыць закалоты і цяжкасці для Заходняга Съвету, але, аднаго гэтага для камуністычнага блёку мала. Для поспеху "будовы камунізму" патрэбна як найбольшая кансалідацыя усіх камуністычных краінаў пад провадам масквы ды, яшчэ болей - поуная згода паміж маскоускімі лідарамі і адпаведны дабрабыт для усяго насельніцтва Савецкага Союзу ды ягоных саталітаў. Ык вось на гэтых адрэзках бальшавікам у гэтым годзе не павязло. Нерш-на-перш югаслаўскія камуністы выламаліся з маскоускае генеральнай лініі ды не згадзіліся безапэляцыйна падпрадкавацца расейскім інструкцыям, а пазней - і мао-дзэ Дунг загневаўся на маскву у сувязі з яе вонкаво палітыкаю. Ці "каленапреклонная" візыта Хрущова у Нэкіне ліквідавала паусталае напружанье ці не - пакажа недалекая будучыня.

На нутраным савецкім адрэзку таксама ня усё ідзе гладка: за вычысткаю молатава, Кагановіча і Маленкова прыйшла чарга на Булганіна ды... нават на Серова, а гэта съведчыць ужо аб шмат чым... Ці пры помачы гэтых чистак удасца Хрущову запанаваць "единодержавно" - пакажа найбліжэйшы студнёвы зъезд ЦК КПСС.

На нізок Савецкага Союзу таксама нічога пацяшаючага. Не зважаючы на "бдительное" вока савецкіх цэнзараў, там паявіўся і "Доктар Живаго" Гастарніка і выбраў свабоду лаурэант Сталінскай прэміі вядомы грузінскі пісьменнік Чэшвілі, скарыстаўшы з магчымасці дастацца у Зах. Бэрлін.

На эканамічным адрэзку таксама няма пацехі: Хрущоўская кукуруза не вылячыла савецкае калхознае гаспадаркі і адсюль выплывае незадаваленне шырокіх масаў.

Але дрэнна зробіць Вольны Захад, калі на усё гэта будзе глядзець абыякава, дзівіцца, пакладаць надзеі і спадзявацца...

Б. Жубровіч

МІР І ДРУЖБА

/мана расейскай прапаганды/
/Працяг з панярэдняга № "Аб'еднанье"/

III

У 1940 годзе Масква "для безодасности" СССР захапіла Прыбалтыку, абвесціла вайну Фінлянды і сілаю захапіла ад Румыніі Букавіну. Усе гэтыя імпэрыялістычныя заваёвы адбыліся пад шумам "разумнай нацыянальнай палітыкі", "брацкай дапамогі вялікага рускага народу" працоўным, "аховы межаў СССР" і г.д., адным словам, усім тым з Маскоўскага крамлеускага съметніка прапаганды, што толькі магло "апраўдаць" расейскія імпэрыялістычныя захопы чужых краёў і народаў. Як толькі уся гэтая камэдыя кончылася, Масква пачала ізноў праліваць сълёзы аб нядолі пакрыўджаных і востра выступала супроць заходніх "імпэрыялістых і капіталістых", поўнасцю падтрымліваючы Гітлера у ягонай барацьбе "за новы сьвет". Але калі Гітлер рашыў "перабудаваць" СССР, дык Масква на каленях прасіла заходніх капіталістаў таксама "брацкае" дапамогі, складаючы віну на Гітлера, што быццам ён парушыў "мірнае жыцьцё" Савецкага Саюзу.

Заходні сьвет, асабліва США, вельмі щодра пачалі дапамагаць Маскве. Дапамога была так вялікая, што самі байцы савецкай арміі гаварылі: "шынель амэрыканская, кансэрвы і патроны амэрыканскія, толькі воши рускія". І так было у сапраўднасці.

Заходнія капіталісты выратавалі расейскую імпэрыю ад нямінучага развалу на шкоду паняволеных народаў і ...сваю собскую. Узросшая на крыві паняволеных народаў сучасная чырвоная расейская імпэрыя цяпер пагражает і самым капіталістам.

IV

Сапрауды, вытварыліся дзіўныя супярэчнасці! Вызвольныя рухі паняволеных народаў Масква прыпісвае "замежнай агентуры і капіталу", хоць яны ёсьць натуральным зъявішчам, бо кожны народ мае права быць гаспадаром сваёй зямлі і свайго лёсу. Але аб тым, што заходнія капіталісты уратавалі расейскую імпэрию і дапамаглі пашырыцца ёй да нябывалых межаў, Масква маўчыць. Каб аслабіць заходні сьвет, Масква "щодра дапамагае" вызвольным рухам сярод тых народаў, якія ёсьць у няволі некаторых заходніх дзяржаваў.

Але у сябе вызвольныя рухі паняволеных народаў Масква крывава душыць, як гэта было на вачох усяго съвету у Бэрліне, Мадзяршчыне, Польшчы і меншыя ды большыя нездаваленыні у самым Савецкім Саюзе. Калі заходні съвет і заходняя Нямеччына яўна дамагаеца злучэнья Нямеччыны, дык Масква "дабрадушна" пакідае гэтую справу на "вырашэнье самым" нямецкім дзяржавам і называе прапанову Захаду "грубым умешваннем у нутраныя справы" нямецкага народу. Але калі у Мадзяршчыне выбухнула паўстаньне, дык не заходні съвет, а якраз Масква умяшлася ды танкамі здушыла паўстаньне працуных Мадзяршчыны, аддаючы лёс гэтае краіны свайму вернаму янічару - Кадару.

Паўстаньне у Бэрліне, Мадзяршчыне, Польшчы і іншых краёх былі ня супроць дружбы, як такой, але супроць расейскага шавінізму і імпэрыялізму, прыкрытага маной "дружбы".

Вось як выглядае расейская "дружба": Для "дружбы" расейцы ня хочуць выйсьці з акупаваных краёў, бо тады не маглі-б праводзіць русыфікацыю і эксплатацыю народу і краю. Мэтай расейскае "дружбы" якраз гэта ёсьць! Расеец, ці ён сябе называе камуністам ці "дэмакратам", ён застаецца у першую чаргу шавіністам і імпэрыялістам. Для "дружбы" расейцы на Беларусі, так як і у іншых краёх, выціскаюць беларускую мову, а уводзяць расейскую. Для "дружбы" у Менску пабудаваныя расейскія тэатры, але для дружбы у Маскве ніводнага беларускага тэатру. Нават партыйнае барахло не распаўсюджваеца на беларускай мове у РСФСР, хоць мільёны Беларусаў вывезены у глыб Расеі ды іншых "не столь отдаленых мест".

Партыйна-адміністрацыйнае кіраўніцтва на Беларусі знаходзіца у руках прысланых Масквою расейцаў-шавіністаў. На ўсё жыцьцё ў БССР яны налажылі сваю імпэрыялістычную лапу. Беларускае жыцьцё дазволена толькі так далёка, як гэтага вымагае Масква для сваёй пропаганды. Нават нацыянальная форма тых ці іншых зъяваў непакоіць Маскву. Дзякуючы гэтаму з "беларускай незалежнай сацыялістычнай дзяржавы" засталася толькі вывеска - "БССР", бо зьмест поўнасцю атручаны "марксізмам-ленінізмам" і расейшчынай. Расейскі шавінізм на Беларусі зайшоу так далёка, што уся гісторыя Беларусі выглядае так, як быццам яна была і ёсьць неадлучнай часткай расейскае гісторыі. Нават расейскому фэадалізму прыпісваеца добры уплыў на рост беларускай "культуры".

Культурнае жыцьцё на Беларусі замірае, а калі і ёсьць праявы творчасці, дык яны выяўляюцца пад наганам расейскага эмвудыста з мэтаю выхвалівання "дабрадзействаў", якія дала Масква беларускаму народу. Бальшавікі цьвердзяць, што ўсё расейскае ёсьць "карысным" для беларускага народу, але Масква маўчиць аб tym, што не Беларусы вучыліся ад расейцаў друкарства, а расейцы ад Беларусаў. Але ці толькі дру-

карства? Масква сілаю захапіла Беларусь, сілаю зъліквідавала навучальныя установы Вялікага Княства Літоўскага-нашае калісьніе дзяржавы, і пераняла іх у Расею. Тоё самае зрабіла з фабрыкамі і іншымі прадпрыемствамі, вывозячы нашых славных майстроў культуры і тэхнікі каб іх рукамі залягыць падваліны для усяго жыцьця Маскоўшчыны. На падста-ве гістарычных дакумэнтаў, аб гэтym гавораць і самі расейцы, якія маюць пачуцьцё людзкасці і справядлівасці. На вялікі жаль, такіх вельмі мала і яны ня могуць быць мер-каю ацэны усяго расейскага народу. Гэтак паступалі маска-лі калісь, гэтак паступае і "калектыўнае" кіраўніцтва на чале з Хрущовым і цяпер. Розньніцы паміж белымі і чырво-нымі тыранамі для беларусаў няма! Ярмо, якое яно ня было-б, застаецца ярмом. Цары вывозілі беларусаў у Сібір, а Хруш-чоў на "асваеніе цаліны" у Казахстан, каб беларус расп-лыўся у "рускім моры", а стварыўся "савецкі чалавек". Але расеец прыехаўшы на Беларусь, не "распльываецца у беларус-кім моры", а наадварот у гэтае "беларускае мора" улівае атруту - расейшчыну. Так выглядае "брацкая дапамога расей-скага народу беларускаму народу"!

Ступнёва, як разрастаетца расейскі імпэрыялізм і мац-неюць "заваёвы сацыялізму", хваля расейскага ненасытнага шавінізму і імпэрыялізму пашыраецца і замацоўваецца. У ба-рацьбе з расейскім імпэрыялізмам і шавінізмам беларускі народ злажыў так многа ахвяраў як ні адзін з іншых паня-воленых Масквой народаў. У подліку не хапае на Беларусі каля восьмі мільёнаў жыхароў караннога паходжанья. Таму для беларусаў расейская "дружба" і "мир", нават у мірны час, ня ёсьць ніякім мірам і дружбою, а далейшай барацьбой за адбудову свае дзяржавы.

У

Сваймі імпэрыялістычнымі дасягненіямі Масква нездаво-лена. Яна імкнецца пашырыць свае межы цаною блізкіх і да-лейших краёў. Як калісь, так і цяпер яна шукае магчымась-ці і прычыны захапіць новые краі і народы. У мінулым Мас-ква рабіла гэта куды прасьцей, апраўдываючы свае захопы "усымірэньнем збунтаваных народаў", "безапаснасцю межаў" і г.д., а цяпер робіць гэта пад шумок "вызваленія" і так зв. "брацкай дапамогі працуным". Галубкі "міру і дружбы", якімі так щодра раскідаецца Масква, ёсьць толькі дымнаю заслонаю таго, што хоча Масква зрабіць на шкоду іншым на-родам і усяму сьвету.

Ёсьць наўныя, якія вераць у пустыя слова расейскай "дружалюбнасці і міралюбнасці" ды пакладаюць усе сілы, каб знайсці супольную мову з маскоўскім імпэрыялізмам, на-зываючы гэта - магчымай коэгзыстэнцыяй. На заходзе ёсьць такія "разумныя" галовы, якія вераць у тое, што калі зда-

воліць усе жаданьні Масквы, дык тады будзе 100% пэўная ко-эзыстэнцыя. Дзеля гэтага яны нават змагаюцца за поўнае разбраенне сваіх арміяў.

Ясна, расейцы цешацца з гэтага, бо усё яно якраз ёсьць вадою на расейскі імпэрыялістычны млын. А самі паціханьку зброюцца і падгатаўляюцца "усымірыць Захад". Сам Хрущоў признаецца, што савецкая армія ёсьць аднай з найсільнейшых арміяў сьвету, хоць гэта не перашкаджае яму абвінавачваць Захад у "агрэсыўных намерах" адносна Савецкага Саюзу, калі Захад хоча дагнаць Савецкі Саюз па узбраеніні. Съмешна проста, калі заходнія палітыкі шукаюць з Москвою супольнае мовы ды зъяжджаюцца на супольныя з бальшавікамі канфэрэнцыі. На такіх канфэрэнцыях Москва выяўляе сваю "дружбу і міралюбнасць", пралівае кракадзілавыя сълёзы аб нядолі паняволеных народаў, "клапоціца" аб долі працоўных усяго сьвету, абвінавачвае Захад у ягоных "агрэсыўных намерах", але пра жыцьцё паняволеных народаў і сваіх працоўных ня хоча ня толькі гаварыць, але і слухаць, бо-ж гэта "грубое умешванье у нутраныя справы".

Разбудова ракетных базаў, лётніцтва, падводных лодак Москва называе "імкненіем да міру", хоць у сапраўднасці ўся гэта падгатоўка ёсьць толькі і выключна для агрэсыўных мэтаў. Калі-ж заходні съвет імкнецца толькі дагнаць Савецкі Саюз па узбраеніні, дык гэта ёсьць "яўнаю агрэсію" і "акружаньнем Савецкага Саюзу".

УІ

Нават дружбу з США у часе вайны Москва выкарыстала для сваіх цяперашніх агрэсыўных падгатовак. Расейцы свабодна разъяжджалі па США, Канадзе, Англіі і выкрадалі усе дзяржаўныя тайніцы уключна да навуковых з атамнаю энэргіяй. Такая "дружба", дапамагла Савецкаму Саюзу першаму запусціць "спутнік" зямлі у прасторы сусьвету. Расейцы думалі, што прысьпешана выпушчаны "спутнік" дасьць вялікі палітычны выигрыш, аднак памыліліся, бо якраз "спутнік" адчыніў вочы заходняму съвету, што, пад лёт галубкоў "міру", Москва выкарыстала час і перагнала Амерыку у вырабу зынішчальных сродкаў людзкасці. Гэта змусіла США і іншыя народы НАТО даганяць Савецкі Саюз у гэтай галіне.

Часткова Захад ужо дагнаў Савецкі Саюз па узбраеніні, але матар'яльная і колькасная перавага аднак яшчэ па баку Савецкага Саюзу. Матар'яльна Москва гатовая да наступу на вольны съвет, але паняволеныя народы вяжуць ёй руکі і ногі. А тыя народы, якія верылі Москве і спадзяваліся ад яе падтрымкі, таксама /пасля Мадзярскага паўстання/ з недаверам глядзяць на расейскую "шчырасць".

Сённяня масква патрабуе "перадышкі". І таму ізноў гаворыць аб "міру і дружбе", як ніколі перад гэтым. Яна думае,

што пустымі словамі аб "міру і дружбе" расейцам удасяца прыспаць заходні съвет, падзяліць яго на паасобныя лагеры, а самі за гэты час узброяцца, вызвольныя рухі паняволеных народаў зьнішчыць, каб пасъля у адзін прыгожы ранак, пайсьці у "апошні рашучы бой", нішчачы усё па дарозе ды пашыраючы межы расейскай імпэрыі на увесь съвет.

УІІ

Варта у канцы зазначыць, што ёсьць "прыватныя колы Амэрыкі", якія, із-за страху перад расейскім імпэрыялізмам, шукаюць "дружбы" сярод расейскае "дэмакратычнае" эміграцыі. А расейская эміграцыя у барацьбе за крамлёўскую карыта таксама шукае "дружбы" з эміграцыяй паняволеных народаў, але іхняя "дружба" нічым ня розніцца ад бальшавіцкай "дружбы", а можа яшчэ горшая, бо расейскія "дэмакраты" нават на словах не абяцаюць свабоды і самовызначэння народаў.

Уся гэтая "прыватная" споупраца і "дружба" ёсьць на руку якраз бальшавікам, бо сапраўдныя барацьбіты за вызваленіе сваіх народаў на такую "споупрацу і дружбу" ня пойдуть, ведаючы, што расеец, ці ён камуніст, ці "дэмакрат", быў і будзе расейцам-шавіністам і імпэрыялістам.

У цяжкую хвіліну для Масквы, расейцы папусьцяць лейцы паняволеным народам і тады "супольны дэмакратычны фронт прыватных колаў" лопне як мыльны пухір, бо "адзіная і недзелімая" цяпер ужо ня у модзе нават сярод народаў Савецкага Союзу.

Нас таксама вельмі дзівіць, што "нашыя" вуніяцкія крывічы пайшлі на "дружбу" з расейцамі, згадзіўшыся на "непрадрашэнства" адносна будучыні Беларусі. Гэтым самым здаючы яе лёс на ласку і няласку Масквы. Яны пісалі дзесьць год таму назад у "Бацькаўшчыне" /№7/10/ з 7 сакавіка 1948 г.: "... Ніколі ня можа уважацца за апазыцыю, за партнэра нацыянальнага адзінства наагул, якай небудзь група хоць-бы сабе і біялягічна найчысьцейшых беларусаў, калі толькі у сваёй тэорыі і асабліва у практыцы яна будзе выходзіць з запярэчваньня ці падкопваньня нацыянальна-незалежніцкіх асноваў нашага руху". Пяць год пасъля гэтага яны адкрыта палажылі свой подпіс у Вісбадэне на супрацоўніцтва з расейцамі у рамах г. зв. непрэдрашэнства, топчучы гэтым самым нацыянальна-вызвольную аснову беларускай барацьбы і Акт 25 Сакавіка, на якім стаялі і на які апіраліся, пакуль не дакаціліся да супрацьлежнага пољоса.

Беларуская эміграцыя і беларускі народ на Бацькаўшчыне, верныя запаветам абодвух Усебеларускіх Кангрэсаў і лепшым сынам беларускага народу, не пайшлі і ня пойдуть

на "дружбу" з расейцамі, якія топчуць нашыя нацыянальныя пачуцьці і нашыя нацыянальна-дзяржаўныя інтарэсы. Гутарка аб дружбе і супрацуцтве між намі і расейцамі можа быць толькі тады, калі расейцы добрахвотна адыйдуць у свае этнаграфічныя межы калісъняга Княства Маскоўскага і з'вернутць усё тое нам, што "забралі зрабавалі", як кажа паэт. Аб іншай дружбе ня можа быць гутаркі!

Барацьба беларускага народу прадаўжаецца і мы, як спадкаемцы гэтае барацьбы за вызваленьне і адбудову сваёй нацыянальна-дэмакратычнай дзяржавы, будзем прадоўжваць яе да пераможнага канца!

Нашая цяперашняя барацьба мае куды большае значанье і сілу чымсь раней, бо яна праводзіцца пад кірауніцтвам нашага дзяржаунага воргану Беларускай Цэнтральнай Рады, - як легітымнага нацыянальна-дзяржаунага прастаўніцтва беларускага народу у вольным съвеце.

УIII

Мы маєм чым ганарыцца, бо якраз Беларуская Цэнтральная Рада, а асабліва яе Прэзыдэнт Праф. Р. Астроускі, вельмі многа спрычыніліся у тым, што съвет сваечасова пераканаўся аб мане расейскай прапаганды, прыкрытай прыгожымі словамі "міра і дружбы".

Беларускі народ таксама жадае міру і дружбы ня толькі з суседнімі народамі, але народамі усяго съвету, аднак не цаною собскай свабоды і матарыяльнай галіты, якую стварыў расейскі імпэрыялізм і шавінізм на нашых землях.

Змагацца за інтарэсы расейскага імпэрыялізму мы не пайшли і ня пойдзем. Мы жадаем міру і дружбы, але не у пакоры перад прысланным з Масквы камісарам, але у узаемнай пашане і добрасуседзкіх адносінах з суседнімі народамі у межах сваіх дзяржаваў на собскай этнаграфічнай зямлі. Вось, якраз, ідэалы беларускага народу ёсьць падваліна сучаснага паступовага людztва, якое сапраўды жадае сапраўднага міру і дружбы!

Не пакідаючы барацьбы за вызваленьне нашага народу і краю, мы будзем заўсёды імкнущца навязаць шчырыя адносіны з тымі народамі і дзяржавамі, якія з пашанай і прызнаньнем аднясцца да нашых нацыянальна-дзяржаўных імкненняў.

Накуль што барацьба прадаўжаецца, а дарога да сапраўднай дружбы адкрытая кожнаму з суседніх нароdаў.

КАНЕЦ

"ВЫСВАЙЦЕ, ЧЫТАЙЦЕ І НАШЫРАЙЦЕ "АБ'ЕДНАНЬНЕ"!"

З Б Е Л А Р У С К А Г А Ж Ь Ц Ъ Ц Я

Рэшта рэзалюцыяу са Зьезду беларусаў Канады і Амэрыкі,
які адбыўся дня 31 жніўня 1958 году у Саут Рывэр, Нью Джэ-
рсі, США. Флядзі пачатак "Аб'еднаньне" №6/78/.

ЛГО ЭКСЦЭЛЕНЦЫ
ДВАЙТУ Д. АЙЗЕНГАУВЭРУ
ПРЕЗДЕНТУ СПАЛУЧАНЫХ ШТАТАЎ АМЭРЫКІ
БЕЛЫ ДОМ, ВАНЬИНГТОН 25, Д.С.

31 жніўня 1958 г.

ГЛЫБОКАІ АВАЖАНЫ ГАСПАДАР ПРЕЗДЕНТ:

Конфэрэнцыя беларусоў Амэрыкі і Канады з дня 31 жніўня 1958 году у Саут Рыверы, Нью Джэрсі, перасылае Вашай Эксцэленцыі самыя шчырыя пажаданьні вытрываласьці і посьпеху у кіраванай вамі барацьбе з сусветным камунізмам і расейскім імперыялізмам, якія награжаютъ у сучаснасці вольнаму съвету. Ваша рапучая абарона роўнасці людзей і народу спатыкае поунае спачуцьцё з нашага боку. Ваш погляд, што кожная нація, кожны народ мае права на сваю незалежнасць - мае у нас самае гарачае падтрыманье. Вашы вызвольныя ідэі успрымлюцца беларускім народам, паняволеным сягоныня. Савецкай Расей, ды ні маючым магчымасці выяўляць сваю волю, як надзея на радаснае вызваленьне.

Мы верим, што адумысловая афіцыйная дэкларацыя ураду Спалучаных Штатаў Науночнай Амэрыкі аб праве народаў, паняволеных Савецкай Расей, на дзяржаўную незалежнасць і вольныя выбары свайго ураду, - была-б моцнай маральнай падтрымкай для паняволеных народаў, а адначасна яна узмоцніла-б палітычны прэстыж Амэрыкі.

Выло-б вельмі карысным, каб вызвольныя погледы Вашай Эксцэленцыі, як і інфармацыі аб вольным жыцці Американска-гага Народу перадаваліся на Беларусь праз Голос Амэрыкі на беларускай мове.

З глубокай пашанай,

/ подпісы арганізацыи, як на мемарандуме у Аб'еднаньня Нацый/

31 жніўня 1958 г.

РЭЗАЛЮЦІЯ
У СПРАВЕ ДЗЕЙНАСЦІ АМЭРЫКАНСКАГА КАМІТЭТУ
ДЛЯ ВЫЗВАЛЕЊНЯ АД БАЛЬШАВІЗМУ

Канферэнцыя беларусаў Амэрыкі і Канады, дні 31 жніўня 1958 г. у Саут Рывэры, Нью Джэрсі, разважыўшы дзейнасць Амэрыканскага Камітэту для Вызваленія ад Бальшавізму, які займаецца і беларускай праблемай, съвязанай з наступнае:

Канферэнцыя вітае амэрыканскую грамадзкасць, якая цікавіца цяжкім лёсам народаў, заваяваних Савецкай Расеяй і гвалтам улучаных ёй у склад СССР.

Канферэнцыя ацэнівае як вельмі пазытыўнае з'явішча факт, што прыватная ініцыятыва амэрыканскага грамадства аформілася у організаваную дзейнасць Амэрыканскага Камітэту для Вызваленія ад Бальшавізму, разгортваючы працу у розных галінах, а перадусім праз радыё "Вызваленіе". Праца гэтых установ з'яўляецца карысной пры дэмаскаванні шкодніці для чалавечтва камунізму, як такога і савецкага захопніцтва у асаблівасці.

Аднак, у праграме і працы названага Камітэту маюцца вялікія недахопы. Канферэнцыя знаходзіць поўнасцю шкоднай для паняволеных бальшавізмам народаў установу Камітэту, праводжаную ім у практичнай дзейнасці, не прэдрэшаныя будучыні народаў, акупаваных праз Савецкую Расею ды улучаных ёй у склад СССР, як: Беларусь, Украіна, Грузія, Армэнія, Азарбайджан, Паўночны Кауказ, Казакія, Ідэл-Урал, Туркестан і іншыя.

Роўна шкоднай з'яўляецца установка Камітэту адносна таго, што будучыня падсавецкіх народаў будзе эвэнтуальна прадметам разгляду пасыля упадку бальшавізму.

Беларускі народ прадрашыў сваю будучыню пастановамі І-га Усебеларускага Кангрэсу у сінегні 1917 г. у Менску, праклямаций незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі дні 25 сакавіка 1918 г. у Менску, пастановамі Другога Усебеларускага Кангрэсу дні 27 чэрвеня 1944 г., ды нацыянальна-вызвольнай працай і збройнай барацьбой з бальшавізмам праз усе 40 год акупацыі за сваю дзяржауную незалежнасць.

На сутнасці, палітыка непрадрашаныя будучыні падсавецкіх народаў з'яўляецца падтрымкай расейскіх імпэрыялістичных імкненіяў і рыхтуе замену савецка-расейскай турмы народаў на іншую расейскую турму народаў. Адначасна, такая

устаноўка Камітэту аслабляе маральную падтрымку вольнага съвету для нацыянальна-вызвольных імкненій беларускага народу як на Беларусі, так і на эміграцыі.

Такая неадпаведная устаноўка Кмітэту не прыцягнула да супрацоўніцтва паважных нацыянальных прадстаўніцтваў падсавецкіх народаў на эміграцыі. Камітэт-жа базуе сваю дзейнасьць на аснове прыватнага найму адзінак з пасярод паасобных нацыянальных груп для выконаванья тэхнічнай працы. Камітэт ігнаруе ідэйным падтрыманьнем палітычных эміграцыяў падсавецкіх народаў.

Ужыванье прапагандовага тытулу у радыёперадачах "Вызваленія": "Ад імя беларускай вольнай эміграцыі"-не адказвае сапраўднаму стану рэчаў і не дае пажаданай карысці.

Такая бюрократычная і непаважная плятформа дзейнасьці з ейнай рэалізацыяй ня змогуць мабілізаваць нацыянальна-вызвольных рухаў падсавецкіх народаў.

Канфэрэнцыя уважае, што:

- 1/ Амэрыканскі Камітэт для Вызваленія ад Бальшавізму павінен перагледзець сваю праграму адносна дачыненьня да справы незалежнасьці народаў, паняволеных унутры СССР;
- 2/ Камітэт павінен поунасьцю адкінуць прынцып непрэднашэнства будучыні для паняволеных народаў, а узяць за прынцып прызнанье самаазначэнніе для усіх падсавецкіх народаў, за які змагаюцца самі паняволеные народы;
- 3/ Камітэт павінен супрацоўнічаць з незалежніцкімі нацыянальнымі прадстаўніцтвамі падсавецкіх народаў на эміграцыі, дапусціці ўсіх да уплыву на фармаванье палітычнае працы Камітэту па сектарах паасобных народаў.

ДЭКЛАРАЦІЯ
ЗЪЕЗДУ БЕЛАРУСАЎ АМЭРЫКІ І КАНАДЫ У САУТ РЫВЭРЫ
3 ДНЯ 31 жніўня 1958 г.

Напятая міжнародная сітуацыя, плодная рознымі неспадзейкамі, якія могуць быць рашаочымі і для паняволенага сяньня Беларускага Народу, вымагае аб'еднаньня усіх беларускіх нацыянальных сілаў у вольным съвеце для супольнай акцыі за вызваленіе і непадзельнасьць Беларусі.

Съведамыя сваёй адказнасьці за лёс паняволенага Беларускага Народу, мы, прадстаўнікі б. н. Арганізацыяў Канады і СШАмэрыкі, пастанаўляем у сувязі з гэтым паклікаць да жыцця Коордынацыйную Камісію, якая-б узгадняла нашыя супольныя выступы перад вольным съветам у справе вызваленія Беларускага Народу.

Мы уважаем, што ня гледзячы на групова-палітычныя рэзьніцы, супольная акцыя у вабароне Беларускай Справы ёсьцьмагчымай і неабходнай.

Утвараючы коордынацыйны ворган б.н. Арганізацыя ў США-
мэрыкі і Канады, мы спадзяёмся, што удзел у ім прымуць,
даслаўшы дэлегатаў, і тыя беларускія арганізацыі, якія не
змаглі узяць удзелу у гэтай Канфэрэнцыі.

Камітэт Незалежнай Беларусі: Л. Галяк
Беларускі Кангрэсавы Камітэт Амэрыкі: І. Касяк
Беларускае Нацыянальнае Аб'еднаньне у Канадзе: Я. Баброўскі
Фэдэрация Вольных Беларускіх Журналістых: С. Хмара
Аб'еднаньне Беларускіх жанчын Канады: В. Равановіч
Беларуска-Амэрыканская Нацыянальная Рада у Чыкаго: К. Новік
Амэрыканскія Прыхільнікі Антыбальшавіцкага Блёку Народаў:
В. Пелеса
Беларускі Вызвольны Фронт у Кліваляндзе: Т. Шымчык

Беларускі Вызвольны Фронт у Клівэляндзе: І. Шымчык
Беларуска-Амэрыканскай Культурна-Дапамаговае Аб'еднаньне
у Клівэляндзе: К. Еўса
Беларускае Нацыянальнае Аб'еднаньне у Амэрыцы: М. Васіль
Аб'еднаньне Беларуска-Амэрыканскіх Студэнтаў: М. Бахар
Аб'еднаньне Беларуска-Амэрыканскай Моладзі: Г. Арцюшэнко
Беларускі Аддзел У.Р.С.Амэрыкі: І. Шчорс

- 0 -

31 жніўня 1958 г.

ЯГО ЭКСЦЭЛЕНЦЫ

ДЖАНУ ДЫФЭНБЭКЭРУ, ПРЭМ'ЕРУ МІНІСТРАЎ КАНАДЫ
ОТТАВА, КАНАДА

ГЛЫБОКАНА ВАЖАНЫ ГАСТАДАР ПРЭМ'ЕР МІНІСТАР:

Канферэнцыя беларусаў Канады і Амэрыкі з дні 31 жніўня 1958 г. у Саўт Рывэры, Нью Джэрсі, СШААмэрыкі, перасылае Вам свае прывітаньні і дазваляе сабе перадаць Вам сваю апінію адносна сучаснага міжнароднага становішча, - съцісла звязанага са справай вызваленія ўсіх народаў, паняволеных расейскім імперыялізмам.

Ня можа быць трывалага міру на съвеце і бяспекі для краін вольнага съвету, пакуль ня будуць вызваленыя з пад Савецкай Рэсеі заваяваныя ёй народы Сярэдняй і Усходняй Эуропы і Беларусь у тым ліку. Вызваленыя народы зменшуць экспансыуны патэнцыял расейскага народу і будуць стана- віць бар'ер, стрымліваючы напор расейцаў на Захад.

Мы пераконаныя, што адмысловая дэкларацыя дэмакратичных дзяржаў аб праве народаў, паняволеных Савецкай Расей, на дзяржаўную незалежнасць і вольныя выбары свайго

ураду, - была-б моцнай маральнай падтрымкай для паняволеных народаў, адначасна узмацняючы палітычны прэстыж Канады.

З глыбокай пашанай да Вас,

Модлісі арганізацыяу, як на мэмарандуме у Аб'еднаныя Нацыі/

А С Ъ В Е Д Ч А Н Ъ Н Е
КАНФЭРЭНЦЫ БЕЛАРУСАУ АМЭРЫКІ І КАНАДЫ У САУТ РЫВЭРЫ
3 ДНЯ 31 ЖНІЎНЯ 1958 Г. У СПРАВЕ ПАДЗЕЛУ БЕЛАРУСІ АКУПАНТАМІ У СУЧАСНАСЦІ

Канфэрэнцыя б.н. арганізацыяу съцвярджае, што Беларускі Народ ніколі не пагодзіцца на захоп свае этнаграфічнае тэрыторыі і уліцьцё яе у межы чужых дзяржаўных твораў, як: Беларуская Смаленшчына, Захоная Браншчына і Вяліка-Луччына, адарваная акупантамі ад Беларусі і знаходзячыся у межах Расейскай Сав. Фэд. Сац.Рэсп.

Беларуская Беласточчына, Дзевіншчына і Віленшчына адданыя акупантам Польшчы, Лацвіі і Летуве, каб датрымаць прапагандныя, падкупныя абляцанкі, меўшыя на мэце паняволенне гэтых народаў.

Усе гэтыя землі зьяўляюцца беларускімі этнаграфічнымі прасторамі з абсалютнай беларускай бальшынёй, за злучэнне якіх у незалежнай беларускай дзяржаве будзе змагацца беларускі Народ.

- 0 -

31 жніўня 1958 г.

ЯГО ЭКСЦЭЛЕНЦЫ
 ПРАДСТАУНІКУ · · · · ·
 АБ'ЕДНАНЫЯ НАЦЫІ, НЬЮ ЕРК, США

Справа: Антыбеларуская палітыка Савецкай Расеі на Беларусі у сучаснасці

Савецкая Расея увесь час праводзіць варожую палітыку адносна нацыянальна-вызвольных імкненіяў беларускага народа. Урад Савецкай Расеі збройнымі сіламі разагнаў 1-шы Усебеларускі Кангрэс у Менску у сінезні 1917 г. Дня 25-га сакавіка 1918 г. пракламаваная незалежнай Беларускай Народнай Рэспубліка была заваяваная войскамі Савецкай Расеі і Польшчы. Дня 1-га студзеня 1919 г. Савецкая Расея накінула беларускаму народу свой фікцыйны дзяржауны твор - Беларускую Савецкую Сацыялістычную Рэспубліку, якая існуе па сённяньні.

Палітычныя манэўраваньні маскоўскага ураду адносна заяваванай Беларусі, як і адначасна заяваваных іншых нерасейскіх краінаў, на працягу усіх 40 год камуністычнае улады, не мяняюць аснаўной сутнасьці колёніяльнага уціску іх Расей.

БССР зъяўляецца асобнай дзяржавай толькі на паперы. Фактычна яна ёсьць звычайнай правінцыяй Савецкай Рәсей, поўнасьцю падпарадкованай цэнтральнаму ураду у Маскве. Беларускі народ не мае нікага нацыянальнага уплыву на кіраўніцтва БССР. Рәсеец Кіслёў ад імя БССР рэпрэзэнтуе у Абеднаных Нациях не беларускі народ, а маскоўскі урад.

Урад Савецкай Рәсей падзяліў этнографічную тэрыторыю Беларусі паводле сваіх патрэб. Беларуская Смаленшчына, Браншчына і абшары Вялікіх Лукаў далучаны да Расейской СФСР. Беларуская Беласточчына далучана да Польшчы. Беларуская Віленшчына далучана да Літоўскага ССР. Беларуская Дзівіншчына далучана да Лацвійскага ССР.

Савецкая Рәсей пануе над Беларусій шляхам пастаяннага паліцэйскага тэрору, ахопліваючага усё жыцьцё краю. Сотні тысяч беларускай інтэлігэнцыі, больш трох мільёнаў сялян і работнікаў было зьнішчана савецкімі уладамі да 2-ой Сусветнай Вайны. Сучаснае аслабленыне тэрору мае хакартар манэўраванья, як гэта было і у мінульм. Скаваньне праываў нацыянальнага беларускага жыцьця у БССР вяшчае набліжэныне новага пагрому беларускага народу.

Іншым сродкам вынішчанья нацыянальнага субстрату беларускага народу зъяўляецца масавае і систэматычнае дэпартаваныне беларусоў, пераважна моладзі і інтэлігэнцыі, на цяжкія работы у Казахстан, капальні і тайгі Сібіру, у Каракілю і на Сахалін. Пры Радзе Міністраў БССР у Менску інтэнсыўна працуе аддзел для перасяленья. Гэты аддзел ахапіў сваёй працай усю БССР аж да сель-саветаў улучна. Пайменна дзеля гэтых масавых дэпартаций у БССР не хапае людзей для працы на мейсцы, якаб гэтым съведчыць публікацыя "Белорусская ССР" - Інстытуту Эканомікі Акадэміі Наук БССР, з 1957 г./бал. 71 і 310/. Лік дэпартаваных цяпер беларусаў ідзе у мільёны, якаб гэтым падае савецкая публікацыя "Народное Хозяйство ССР" з 1956 г. Паводле гэтай публікацыі лік насельніцтва у БССР зьменшыўся з 9.2 мільёны у 1940 г. на 8 мільёнаў у 1955 г. у той час, як агульны лік насельніцтва у СССР павялічыўся.

Для кіраванья у БССР масава прысылаюцца камуністы расейцы ды іншыя небеларусы. Яны твораць упрывліяваную клясу чужынцаў, якая забеспячвае панаваныне Рәсей над Беларусій.

У галіне нацыянальна-культурнай Савецкая Рәсей праводзіць усімі магчымымі способамі русыфікацыю і саветызацыю

беларускага народу.

Адміністрацыяне справаводзтва ад міністэрстваў да ка-
лгасаў уведзена на расейскай мове. Вышэйшыя навуковыя і
навучальныя установы, як: Акадэмія Навук БССР, Дзяржаўны
Універсітэт у Менску, Націянальны Інстытут у Менску і інш.
вядуць працу і навучанье па расейску. Сярэднія школы на
Беларусі пераважна расейскія. Так, у Менску у 1958 г. іс-
навала сярэдніх школаў: 48 з расейской мовай навучанъня і
толькі 10 з беларускай мовай. У Гомелі, Берасці, Магілё-
ве і інш. гарадох падобныя дачыненьні.

Тэй самай русыфікатарскай мэце служыць кіностудыя Бе-
ларусьфільм, абсаджаная расейцамі.

Беларуская літаратура друкуецца толькі для адводу во-
ка тыражом 2000 экзэмпляраў, а расейскія кнігі друкуюцца
на Беларусі 100.000 тыражом.

Самая скромная імкненія беларусоў у сваім нацыянальным
напрамку спатыкаюць рашучы правакацыйны адпор маскоўскіх
сатрапаў. Напрыклад, першы сакратар ЦК КП БССР К.Мазуров,
дамаганыні аб увядзеніі беларускай мовы у грамадзкае жыць-
цё і навязцы да беларускай гістарычнай традыцыі, кляйміў
як проіскі беларускіх "буржуазных нацыяналістых"- здрад-
нікаў радзімы, і вымагаў "рушчага адпору усякім праявам
буржуазнага нацыяналізму" /Літаратура і мастацтва 23.3.
1957/. Падобна тэзы "Аб 40-годзьдзі БССР" дамагаліся "ня-
прымірных адносін да праяваў буржуазнага нацыяналізму"
/Літаратура і мастацтва 9.4.1958/.

Рэлігійнае жыцьцё на Захадній Беларусі абмежавана і
паддадзена прэсы камуністычнага атэізму. Беларуская Аў-
такефальная царква зьнішчана бальшавікамі, а існуючыя пры-
ходы ператвораныя у русыфікатарскія установы. На Усходній
Беларусі дазволена адчыніць некалькі прыходаў, з мэтай увя-
дзенія у блуд замежных турыстых. Каталіцкае царкоўнае
жыцьцё пераносіць асаблівы ўцік і амаль поўнасцю зьніш-
чана на Захадній Беларусі.

Савецкая Расея трактуе Беларусь за вайсковы пляцдарм.
Тут размешчаны вялікія расейскія арміі. Увесь край пак-
рыты густой сеткай ваеных гарадкоў і аэрадромаў. На Бе-
ларусі нядаўна пабудаваныя вялікія заводы: трактарны, аў-
тамабільны, шарыканадышыпнікавы і шэсьць заводаў вырабляю-
чых мэталляпрацоўчыя станкі. Усе гэтыя заводы працуюць на
прывознай сырвіне і прывозных дэталях. Будучы нерэнта-
белльнымі яны маюць вайсковае значэнне, як базы рэмонту
зброі. Такім чынам Беларусь зараз прызначана тэатрам вай-
сковых апэрацый у новай вайне. Яна мае быць пляцдармам
для атакі на Захад, або буфарам пры абароне расейскіх аб-
шараў.

З эканамічнага гледзішча Беларусь трактуецца за звычай-

ную калёнію Расеі. Тут не разбудоўваецца промыслу для поўнай перапрацоўкі мясцовай сыравіны, якая у вялікіх колькасцях вывозіцца для перапрацоўкі у Савецкую Расею. На Беларусі не разбудоўваецца нават тэй прамысловасці, якая неабходна для задаваленія цалкам мясцовых гаспадарчых патрэб. Такія вытворы імпартуюцца, каб трymаць Беларусь у поўнай гаспадарчай залежнасці.

Беларусь аправізуецца горш ад іншых абшараў СССР. Недастача харchoу, жыльля і прамысловых тавараў тут найбольшая ува ўсім СССР, што характэрызуе найбольшую матарыяльную нэнду беларускага народу, съцверджаную замежнымі турыстамі.

Вызвольныя імкненія беларускага народу задакумантаваныя перад усім съветам пастановамі Першага і Другога Усебеларускіх Кангрэсаў у 1917 г. і у 1944 г., як і абвешчаныем незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі у 1918 г. На працягу ўсіх 40 год савецкай акупацыі Беларусі раз пораз беларускі народ хапаецца за зброю і змагаецца за сваё вызваленіе. Пры спрыяльных абставінах гэтве змаганьне ізноу адновіцца.

Аднак, нясьцеринае сучаснае палажэніе беларускага народу вымagaе неадкладнае дапамогі. Мы вельмі просім Вас заняцца лёсам беларускага народу і дапамагчы яму вызваліцца з сучаснай камуністычна-расейскай няволі.

З глыбокай пашанай,

Беларуская цэнтральная Рада: др. А. Арэхва, Ст. Прэзыдыуму Камітэт Незалежнай Беларусі: Л. Галяк

Беларускі Кангрэсавы Камітэт Амэрыкі: І. Касяк

Беларускае нацыянальнае Аб'еднанье у Канадзе: Я. Баброўскі

Фэдэрацыя Вольных Беларускіх журнالістых: С. Хмара

Аб'еднанье Беларускіх жанчын Канады: В. Разановіч

Беларуска-Амэрыканская нацыянальная Рада у Чыкаго: К. Новік

Амэрыканскія прыхільнікі Антыбалшавіцкага Блёку Народаў:

В. Целеса

Беларускі Вызвольны Фронт у Клівэляндзе: І. Шымчык

Беларуска-Амэрыканскае Культурна-Дапамаговае Аб'еднанье у Клівэляндзе: К. Еуса

Беларускае нацыянальнае Аб'еднанье у Амэрыцы: М. Васіль

Аб'еднанье Беларуска-Амэрыканскіх Студэнтаў: М. Бахар

Аб'еднанье Беларуска-Амэрыканскай Моладзі: Г. Арцюшэнко

Беларускі Аддзел у Р.С. Амэрыкі: І. Шчорс.

Copies

OFFICE OF THE VICE PRESIDENT
WASHINGTON

Mr. John Kosiak
250 East 4-th Street
New York 9, New York

October 1, 1958

Dear Mr. Kosiak:

Since the Vice President is away from Washington at the present time, I wish to acknowledge your letter of September 22.

I know that he will appreciate very much the interest which prompted you to write as you did and that he would want me to extend to you his thanks and best wishes.

Sincerely,
(Signed)
R.E.Cushman, Jr.
Executive Assistant
to the Vice President

- 0 -

The Speaker's Rooms
House of Representatives U.S.
Washington, D.C.

SAM RAYBURN
4-th District,
Texas

September 29, 1958

Mr. John Kosiak, President
Whiteruthenian (Byelorussian) Congress Committee
of America
250 East 4-th Street
New York 9, New York

№1/79

АБ' ЕДНАНЬНЕ

19

Dear Mr. Kosiak:

I have for acknowledgement your letter of September 22, 1958, transmitting to the Congress a copy of a memorandum concerning the Soviet Russian policy in occupied Byelorussia.

Very truly yours,
(Signed) Sam Rayburn

- 0 -

OFFICE OF THE PRIME MINISTER
C A N A D A
CABINET DU PREMIER MINISTRE

Mr. John Kosiak,
President,
Whiteruthenian (Byelorussian)
Congress Committee of America,
250 East 4-th Street,
New York 9, N.Y.

Ottawa (4)
September 30, 1958

Dear Mr. Kosiak:

I wish to acknowledge your letter of September 15 addressed to the Prime Minister in which you submit your views on the present international situation as it affects Byelorussians and to inform you that your recommendations have been carefully noted.

Yours sincerely,
(Signed)
Claude Gauthier,
Secretary

UNITED NATIONS - NATIONS UNIES
NEW YORK

FILE NO.: P0/210 (PI)

2 October 1958

Dear Sir,

I am directed to acknowledge the receipt of your three letters of 22 September 1958, respectively addressed to the President of the General Assembly, the President of the Security Council and the Secretary-General of the United Nations, relating to Byelorussia.

Sincerely yours,
(Signature illegible)

Chief of Section
Department of Political
and Security Council Affairs

Mr. John Kosiak, President
Whiteruthenian (Byelorussian)
Congress Committee of America
250 East 4-th Street
New York 9, N.Y.

- 0 -

UNITED NATIONS - NATIONS UNIES
NEW YORK

30 September 1958

Dear Mr. Kosiak,

I am directed by the Secretary-General to acknowledge the receipt of your communication of 22 September 1958 and attachment.

I have also been directed to inform you that the attachment will be circulated to interested members of the Secretariat.

Your sincerely,
(Signed)

Charles A. Hogan, Chief
Non-Governmental Organizations Section
Economic and Social Council Secretariat

Mr. John Kosiak, President
Whiteruthenian (Byelorussian) Congress Committee of America. 250 East 4-th Street, New York 9, N.Y.

YANKA KUPALA *)

Yanka Kupala has acquired well-deserved fame as the greatest Byelorussian poet and the creator of modern Byelorussian literature in the broadest sense of the word. From the standpoint of the ideological content of his works he is the generally acknowledged spiritual leader of the Byelorussian nation and the prophet of its national renaissance. This exclusive role, the significance of Kupala in Byelorussian literature, and his unusually great popularity among the people were the main reasons why the Bolsheviks were unable to eliminate Kupala completely from the history of Byelorussian literature, as they did with a number of other Byelorussian poets and writers. It was impossible to liquidate him, if not physically, at least as a poet, although his attitude toward Communism and the Soviet regime through all its periods was sufficient to make this desirable. In his pre-revolutionary works the poet conceived and developed national-liberation ideas, not all of which could be tolerated by Communism later on. After the October revolution, while he continued to serve these ideals faithfully, Kupala's attitude toward Communism was at first negative and openly hostile, and later, as Communist oppression became more intolerable, secretly hostile.

That during this period Kupala considered himself a slave of the regime and suffered great spiritual agony can be shown by the circumstances of his premature death on June 28, 1942, when he was only 60 years old. According to information which Byelorussians in exile in the West obtained from Soviet sources, Kupala committed suicide.

Among various themes treated in his writings, Kupala reacted most sensitively to the national problems of the Byelorussian people. These subjects gave him his greatest inspiration, developed his creative imagination and aroused his strongest sentiments. For this reason, those works of Kupala in which he gives vent to his patriotic feelings are the best artistically and the most important for determining Kupala's place in Byelorussian literature. If now the majority of these works are eliminated from Kupala's writings and all his weaker works, both those of the initial period of his literary activity and his very mediocre production after 1930 are preserved, Kupala appears not as an incomparable artist but at best as a poet of indifferent quality.

*) EXTRACT FROM ARTICLE "KUPALA IN FACT AND FICTION" BY ST. STANKIEVICH.
PUBLISHED IN "BELORUSSIAN REVIEW" VOL. 3, MUNICH, 1956.

ARISE FROM OUT OUR PEOPLE, NATIVE SEER

Arise from out our people, native seer,
Proclaim your burning, thunderous prophesies.
With wisdom witchcraft from our nation clear,
Which foes have cast on her for centuries.

Into one fold all Byelaruś unite,
From all take oaths and fealties sincere,
That never will they sell their land, their might!
Arise to break your country's chains, Oh, seer!

Arise from out our people, fluent bard!
Oh minstrel of all past and future reigns.
In raging lyrics tempest-like strike hard!
With winds roar to the sound of clangling chains!

Roar over all of Byelorussian lands,
The hearts of drowsing men with fire bombard.
O'er burial mounds resound with thunderous bands.
To rouse the sleeping dead, arise, Oh, bard!

Arise from out our people, shining knight,
And to the fray upon your fiery steed,
Your plundered people—beggars without right,
Lead into fire in their homeland's great need!

The road to glory to your land reveal,
Sweep from her fertile field all foreign blight.
On all her borders stand on guard with steel,
Arise to liberate your land, Oh, knight!

Arise from out our people, noble lord,
To reconstruct your desolate domain,
Your folk forget to whom they owe accord,
And who has robbed them of their own terrain!

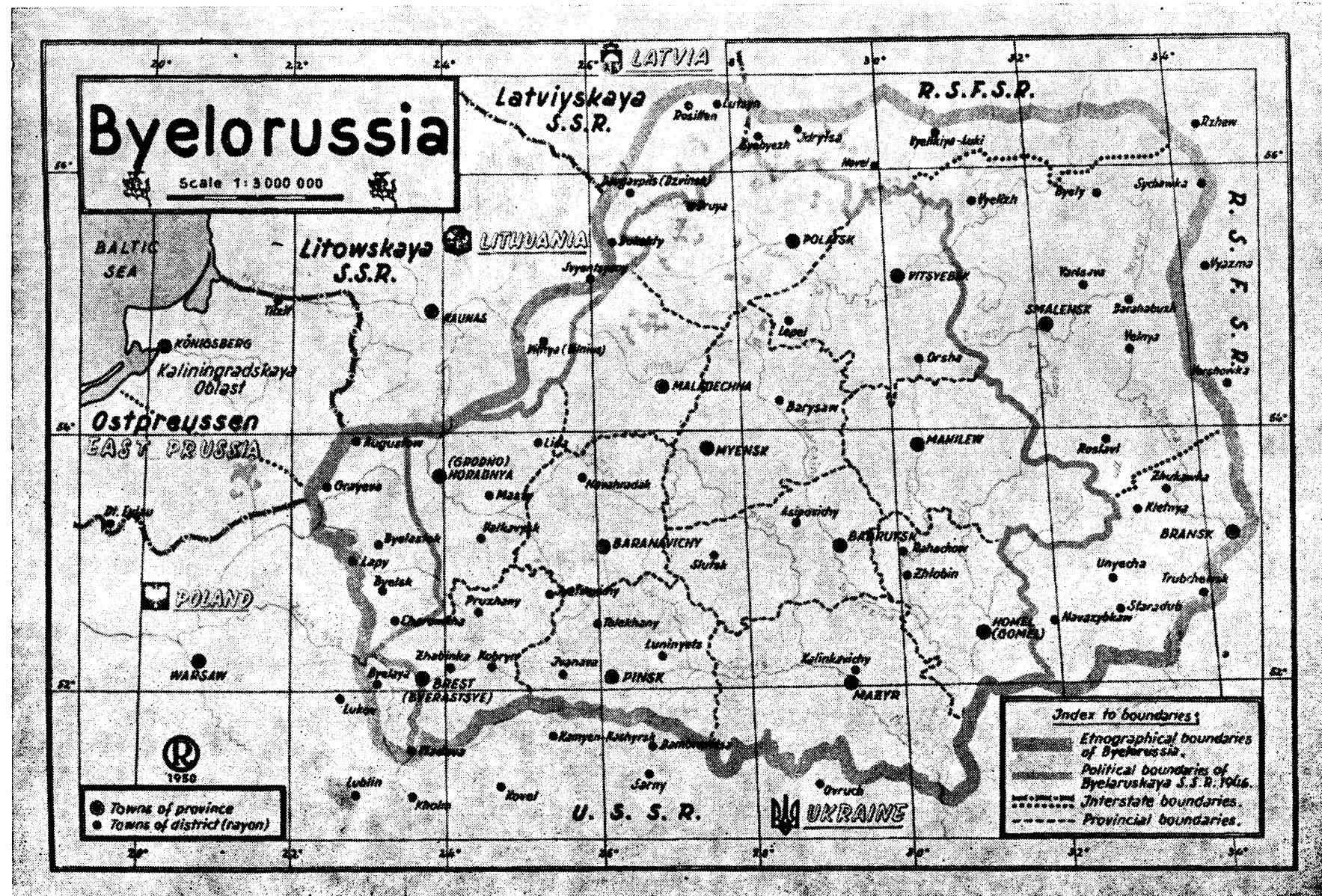
All Byelaruś awaits its leader long,
Your kingdom waits for yours as God's award.
And great it is, so beautiful and strong...
'Neath Byelorussian flags appear, Oh, Lord!

AUGUST 28, 1919.

Cana časopisu "ABJEDNAŃNIE" za Nr.:

U W. BRYTANII-1/, U AUSTRALII-1/6, U AMERYCY I KANADZIE-30 CENTAU, U FED. NIAM.-60 FEN.

Redahuje Halóunaja Uprava CHABR u Londanie..

UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GREAT BRITAIN
57, Cathnor Road, London, W. 12. Tel.: SHE-8440